Nr. 14. Lwów, dnia 3 kwietnia 1913. Rok II.

KORESPONDENCYA
Gal. Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie.

Prenumerata:
rocznie . . . . 4 kor.
półrocznie . . . . 2 „
kwartalnie . . . . 1 „

Wychodzi we czwartek każdego tygodnia.

Członkowie „Spółek producentów bydła“ otrzymują „Korespondencyę“ po połowie ceny.

Nr. telefonu: 1530.

Adres: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie, ul. Kraszewskiego l. 7.

Adres telegraficzny: Pecus — Lwów.

Zbiorowe stajnie wypasowe nierogacizny.

Ponieważ z roku na rok wzrasta konsumcya to jest spożycie mięsa wieprzowego, przeto z zadowoleniem stwierdzić należy, że stan nierogacizny w państwie austryackiem w porównaniu ze stanem z przed 10-ciu lat zwiększył się o 12—80%. W motywy tego stanu rzeczy, że ilość bydła rogatego we wszystkich krajach zachodnich spada a nierogacizny wzrasta, tutaj nie wchodzimy — stwierdzamy tylko fakt.

W Galicyi stan nierogacizny zwiększył się o 43.3%.

Zauważyć jednak należy, że żadna gałęź produkcyi nie ulega takim silnym wahaniom, jak właśnie produkcya, a jeszcze w większym stopniu wypas nierogacizny.

Przyczyna tego leży w tem, że, ponieważ wychowem nierogacizny zajmują się przeważnie mali rolnicy, przeto produkcya nierogacizny zależna jest od stanu gospodarstw małych rolników i od lat urodzaju lub nieurodzaju kartofli.

W państwie austryackiem jedynie Galicya, Bukowina, jakoteż Węgry i Kroacya, stanowią pod tym względem wyjątek, zajmując się produkcyą nierogacizny na szerszą skalę.

Jednak i z Węgier jakoteż i Galicyi eksport nierogacizny na targi w krajach zachodnio-austryackich w stosunku do wzrostu produkcyi nie może się podnieść, ponieważ na Węgrzech jakoteż i u nas z rozwojem przemysłu wzrasta konsumcya miejscowa mięsa wieprzowego.

Eksport nierogacizny jest w Galicyi również z powodu ogromnej odległości od krajów zachodnich Austryi, szczególnie w lecie podczas gorąca i z powodu częstych wypadków podczas transportu utrudniony.

W tem leży powód, że ludność rolnicza innych, a w szczególności alpejskich krajów, dąży do podniesienia produkcyi nierogacizny równomiernie ze wrostem konsumcyi mięsa wieprzowego.

Celem podniesienia produkcyi nierogacizny na rzeź zaczęto najpierw przed około 10-ciu laty w Niemczech a obecnie i u nas na wzór niemieckich zakładać w różnych do tego celu nadających się okolicach stajnie, które zakupują prosięta, karmią, dozorują, żywią i sprzedają świnie, po uskutecznionym wypasie.

Do tych zadań przystosowana jest budowa, jakoteż i urządzenie stajen. Tucznia dąży do uproszczenia i ograniczenia kosztów tuczenia, aby przy intensywnym wypasie mieć ciągły obrót jednolitego materyału.

Liczba takich tuczni zwiększa się w Niemczech stale.

Znane są w Niemczech tucznie w Holsztynie i Hanowerze a produkty tychże na rynkach skutkiem jednolitości towaru są bardzo poszukiwane.

W tych małych kraikach prawie przy każdej stacyi kolejowej istnieje tucznia, zajmująca się wypasem kilkuset do kilku tysięcy świń, a należąca do ludzi prywatnych lub też do Spółek producentów, podobnych co do ustroju do naszych Spółek. W Austryi istnieje od paru lat kilka tuczni, z korzyścią dla produkcyi prosperujących, które powstanie swoje i rozwój tylko poszczególnym producentom zawdzięczają.

W ostatnich latach Ministerstwo rolnictwa zwróciło na zakładanie tuczni specyalną uwagę i gotowe by było w naszym kraju przy współdziałaniu Galicyjskiej Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej dopomódz do założenia takiej stajni opasowej, gdyby kilka lokalnych mniejszych Spółek w odpowiedniem miejscu pod względem komunikacyi chciały taką stajnię opasową postawić. Zwracamy na to szczególniejszą uwagę, gdyż uprościłaby się bardzo hodowla. Mały rolnik mógłby w ten sposób znaczny mieć dochód, trzymając tylko 1 maciorę, od które prosięta 30—40 kg. mogłyby iść wprost na opas do takiej spółkowej stajni opasowej.

Pierwsze tucznie w Austryi założono w r. 1911 w Niederehrenberg koło Rumburga w Czechach i w Slatinie na Śląsku. Pierwsza z nich wypasa 500 do 700 sztuk. Tucznia w Slatinie wykazała już ogromne rezultaty, zaś tucznia w Ehrenbergu z początku natrafiła na wielkie trudności, albowiem do tuczni zawleczoną została pryszczyca.

Po próbach w tych dwu tuczniach przystąpiono do zakładania tuczni w Styryi, Solnogrodzie, Krainie i Pobrzeżu. Jak są urządzone te tucznie i czem się wypasa świnie, o tem pomówimy w następnym numerze.

Kronika.

Walne Zgromadzenie Towarzystwa Rolniczego w Krakowie odbyło się dnia 31. marca przy licznym udziale rolników.

Galicyjską Spółkę zbytu bydła i trzody chlewnej reprezentował na Walnem Zgromadzeniu wiceprezes Rady Nadzorczej p. E. Maurizio.

Prezes Towarzystwa Rolniczego J. E. Zdzisław hr. Tarnowski zagajając Walne Zgromadzenie przedstawił zadanie i działalność Galicyjskiej Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej, zaznaczając, że delegaci Towarzystw Rolniczych, którzy zasiadają w Radzie Nadzorczej tej Spółki czuwają nad spełnieniem przez „Pecus« zadań przewidzianych statutem w interesie producentów. Dalej stwierdził hr. Tarnowski, że „Pecus“ dokłada wszelkich starań, aby powierzony sobie towar jak najkorzystniej spieniężyć i okazuje najlepszą wolę wyrównania zachodzących pomyłek, względnie wprowadzenia żądanych przez producentów ulepszeń.

Przy ocenie stosunków „Pecusa“ do Spółek miejscowych i do klienteli, jakoteż przy ocenie działalności samych spółek, nie wolno zapominać nam o tem, jakie stosunki panowały na naszych miasteczkowych targach przed zapoczątkowaniem w kraju tej organizacyi przez Towarzystwa roln., ile wówczas otrzymywali hodowcy za wychowane bydło i trzodę i jak byli na targach traktowani. Nie wolno zapomnieć i o tem, że wszyscy, którzy są z usług Spółek i »Pecus« zadowoleni, milczą i tych wcale nie słychać, natomiast ci, którzy ponieśli choćby tylko rzekomą, urojoną stratę, bardzo głośno głoszą swoje niezadowolenie. Jeżeli do tego dodamy, że niezadowolenie sztucznie bywa podsycane przez czynniki, działające w interesie pośredników, to interes rolników wskazuje nam jako jedyną dla nas korzystną drogę: rzeczową i życzliwą krytykę na wewnątrz, a na zewnątrz solidarne poparcie organizacyi spółek dla zbytu bydła.

Taki był ustęp mowy hr. Tarnowskiego, poświęcony działalności Organizacyi handlu materyałem rzeźnym.

Po tem wstępnem przemówieniu przeszło zgromadzenie do obrad nad działalnością roczną Tow. rolniczego.

Wiec rolniczy w Łapanowie (pow. Bocheński) w sprawie zawiązania Spółki producentów bydła i trzody chlewnej odbędzie się w niedzielę dnia 13. kwietnia o godz. 2 pop. przy współudziale delegatów Towarzystwa Rolniczego w Krakowie i Galicyjskiej Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie.

Walne Zebranie członków Spółki producentów bydła i trzody chlewnej w Jaśle odbędzie się w piątek dnia 11 kwietnia 1913 r. o godz. 12 w południe w sali Rady powiatowej w Jaśle Porządek dzienny: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Zebrania. 2. Sprawozdanie Zarządu i Zamknięcie rachunków za rok 1912. 3. Sprawozdanie Komisyi rewizyjnej z lustracyi ksiąg. 4. Wniosek co do dalszego prowadzenia Spółki. 5. Uzupełniający wybór 3 członków Rady nadzorczej. 6. Wnioski członków.

Ze względu na zapaść mające uchwały co do dalszych losów Spółki, a więc nadzwyczaj ważną sprawę dla członków Spółki, jakoteż ogółu rolników, uprasza się o bezwarunkowe przybycie.

Walne Zebranie Spółki producentów bydła i trzody chlewnej w Jaślanach, odbędzie się dnia 6. kwietnia 1913 w sali szkolnej w Jaślanach o godzinie 2-giej po południu, przy współudziale delegata Gal. Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie.

Porządek dzienny:

1. Zagajenie, 2. Odczytanie protokołu z ostatniego zebrania, 3. Sprawozdanie z czynności Spółki za czas ubiegły, 4. Sprawozdanie kasowe, 5. Rozdział zysków, 6. wnioski członków.

Za Spółkę producentów bydła i trzody chlewnej w Jaślanach.

Dyrektor: *Tomasz Bik.* Prezes: *Szaszkiewicz.*

Sprawozdania z targów.

Targ bydła we Lwowie.

Lwów, dnia 28. marca 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 21, buhajów 8 krów 187. Razem bydła grubego 316 sztuk. Jałownika 109 sztuk, cieląt 272, owiec (kóz) —, nierogacizny gal. 102, nierogacizny węgierskiej 64. Razem 763 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj. za 100 klgr.: Wołu opasowego od 104 do 109 kor., wołu chudego na opas od — do — kor., buhaja od 90 do 100 kor., krowy rzeźne od 64 do 78 kor., jałownika od 64 do 90 kor., cielęcia od 76 do 108 kor., nierogacizny gal. od 110 do 136 kor., węg. po 136 kor.

Płacono za sztukę: Wołu opasowego od — do — kor., wołu chudego na opas od kor. — do —, buhaja od — do — k., krowy rzeźne i hodowlane od — do — kor., jałownika od — do — koron, cielęcia od — do — kor., nierogacizny gal. od — do — kor., węg. od — do — kor.

Targ bydła we Lwowie.

Lwów, 2. kwietnia 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 52 szt., buhaji 19 szt., krów 90 szt. Razem bydła grubego 161 szt. Jałownika 109 szt., cieląt 352 szt., owiec (kóz) — szt., Nierogacizny 98 szt., węg. — szt. Razem 720 szt.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj. za 100 klgr.: Woła opasowego od 100–111 kor., woła chudego od 00–00 kor., buhaja od 90–97 kor., krowy rzeźne od 80–90 kor., jałownika od 80–96 kor., cielęcia od 68–110 kor., nierogacizny gal. od 124–130 kor., węg. od 000 do 000 kor.

Płacono za sztukę: Woła opasowego od 000–000 kor., woła chudego od 000–000 kor., buhaja 000–000 kor., krowy rzeźne i hodowlane od 000–000 kor., Jałownika od 00–000 kor., cielęcia od 00–00 kor., Nierogacizny gal. od 00–000 kor., węg. od 00 do 00 kor.

Targ bydła w Krakowie.

Kraków, dnia 28. marca 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: buhaji 94, wołów 171, krów 140, jałówek 65, razem bydła rogatego 470 szt, cieląt 620 szt., owiec i kóz — szt., nierogacizny 356 szt. Razem 1446 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: Buhaje od 70 do 104 kor., woły chude od 80 do 88 kor. woły opas. od 90 do 108 kor., krowy od 58 do 90 kor. jałownik od 71 do 96 kor., cielęta od —do— kor., nierogaciznę tuczną od — do — kor.

Bitej wagi: Nierogaciznę od 160 do 182 kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 140 do 300 kor., woły od — do — kor., krowy od 130 do 280 kor., jałówki od 96 do 300 kor. cielęta od 26 do 84 kor., owce i kozy od — do — kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcyę 1141 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 291 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogate go 14.

Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

UWAGI: Z powodu świąt targu dnia 25 b. m. nie odbyto.

Targ bydła w Krakowie.

Kraków, dnia 1. kwietnia 1913.

Na targ dzisiejszy spędzono buhaji 33, wołów 5, krów 32, jałówek 13, razem bydła rogatego 83, cieląt 360, owiec i kóz 2, nierogacizny 445, razem 890 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: Buhaje od — do — kor., woły od — do — kor., krowy od — do —, jałownika od — do — kor., cielęta od — do — kor., nierogaciznę tuczną od — do — kor.

Bitej wagi: Nierogaciznę od 164 do 184 kor., tłuste węgierskie po — kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 170 do 300 kor, woły od 300 do 400 kor., krowy od 140 do 300 kor., jałówki od 180 do 204 kor., cielęta od 28 do 79 kor., owce i kozy — do — kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcyę 798 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 82, szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 10, na eksport za granicę kraju nierogacizny 00.

Ceny powyższe obliczone bez opłaty akcyzowej.

Targ bydła rogatego we Wiedniu.

Wiedeń, dnia 31. marca 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: 3226 szt. bydła rogatego z tego: bydła tucznego 2636, bydła z pastwiska —, bydła chudego 590; według gatunków 1904 wołów, 560 buhajów, 719 krów, 43 bawołów.

(Przez Organizacye rolnicze dostawiono sztuk 85)

Poza targiem zakupiono w ubiegłym tygodniu 613.

W porównaniu z targiem z ubiegłego tygodnia był dzisiejszy spęd o 1326 sztuk większy, a to spędzono o 1135 szt. bydła tucznego, o 00 bydła z pastwiska, o 203 bydła chudego więcej zaś według gatunków dostarczono więcej o 707 wołów, 237 buhajów, 363 krów i 19 bawołów.

Według pochodzenia dostawiono z Węgier 2380 szt., z Galicyi 170, z innych krajów austr. 676 szt.

Ceny: galicyjskie woły liche 98—102 średnie 104—110 prima 112—118 (wyj. 124.). Węgierskie woły liche 88 do 94, średnie 96—100, prima 102—108 (wyj. 114). Niemieckie: woły liche 98—102, średnie 104 do 116, prima 118 do 126 (wyj. 134). Buhaje 78—98. Krowy 78 do 108. Bawoły 50 do 72, bydło chude 50 do 72 kor. za 100 kg. żywej wagi.

Tendencya: Przy spędzie o sztuk blisko 1300 większym, który jednak odpowiadał zapotrzebowaniu, ceny wołów pierwszej jakości podniosły się o 1 do 2 kor., gorszych o 2 do 4 kor, reszty gatunków o 2 do 4 kor., na 100 kg. żywej wagi.

Targ nierogacizny we Wiedniu.

Wiedeń, dnia 1 kwietnia 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono ogółem 16.788 sztuk; z tego 8.655 szt. mięsnych, w tem 4.674 szt. galicyjskich, 8.125 szt. tłust. Przez organizacye rolnicze 200 szt. a to: Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chl. 152 szt., organizacye inne 48 szt.

Ceny sztuk galicyjskich: wybrakowane od 104 do 116, (wyj. —), średnie od 112 do 126, lekkie prima od 128 do 134, (wyjątkowo —), ciężkie prima od 132 do 136 K. (wyj. 000). Ceny sztuk węgierskich: prima od 132 do 136. średnie od 116 do 124, stare lekkie 100—124. Ceny szt. z Moraw: prima od 132 do 138, (wyj. —), za 100 kg. żywej wagi.

W porównaniu z tygodniem ubiegłym spędzono ogółem o 292 szt. więcej, w tem sztuk młodych o 1236 mnej, zaś tucznych o 1528 szt. więcej.

Tendencya: Ceny sztuk mięsnych utrzymały się w stosunku do targu zeszłotygodniowego natomiast szuk tłustych węgierskich spadły o 6 do 8 hal. na 1 kg, żywej wagi.

Targ bydła w Pradze.

Praga, dnia 31. marca 1913:

Na dzisiejszy targ spędzono 510 szt. bydła rogatego a mianowicie: czeskiego 200 sztuk, galicyjskiego 297 szt. 13 sztuk węgierskiego.

Wedle gatunków spędzono 158 wołów, 163 buhajów, 115 krów i 74 jałownika.

Ceny za 100 kg. żywej wagi bez opłaty akcyzowej: Bydło czeskie 82—116, prima 117—124 (wyj. 125—129), buhaje 86—102, (wyj. 000), Krowy 74—106.

Bydło galicyjskie:

Woły 73—92 K; buhaje 72—103 K; krowy 48—100 K. jałówki 73—102 K.

Ceny węgierskie: Woły 0—0, buhaje 88—102, krowy 00—00.

Przebieg targu był normalny: woły prima sprzedawano przy spokojnych obrotach, buhaje miały słaby, krowy i jałownik średni popyt, towar pośledniego gatunku trudny miał zbyt.

Targ mięsny miał korzystny przebieg.

Wydawca: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie. Redaktor odpowiedzialny: FRANCISZEK LEDÓCHOWSKI.
Z Drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 31.